

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

De gladio, anscilicet liceat magistratui sontes punire

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

clesiam. Latro mox ut inuocat, Petrus mox ut flet, in ecclesia ambo sunt, nec differtur eis aditus ad uitam. Nos iuxta externam faciem iudicamus, alioqui Ananias & Saphyra in ecclesia Christi non fuissent. Sed cesso iam, nec dubito te persuasum esse, longe aberrare catabaptistas impieq; agere quod ab ecclesianostra secedunt. Reliqua ergo si quæ sunt abs te proferranda, fac profer.

DE GLADIO, AN SCILICET
magistratui fontes punire, & gladio ferire, atq; bellare liceat.

S I M O N.

IX.
TRACT.

Quod magistratus inter Christianos esse possint ac debeant, supra satis probatum abs te accepi. Quod uero illis occidere non liceat ex uerbis Christi Matthæi quinto euincere conabor. Sic enim docet Christus: Audistis ueteribus dictū esse, Non occides, quisquis autē occiderit obnoxius erit iudicio. At ego dico uobis, quod quisquis irascitur fratri suo temere obnoxius erit iudicio &c. IOIADA.

Recte lex præcipit non occides: tu scilicet quisquis tandem sies, non occides scilicet ex affectibus, quales sunt ira, inuidia, odium &c. Non occides innocentes: non occides ui aut iniuria. Huiusmodi ergo homicidia

cidia uetita sunt: nec solum homicidia, sed et ira, et omnes fontes ex quibus homicidium nascitur. Ioannes enim dicit: Qui oderit fratrem suum homicida est. Priuato ergo cuique uetitum est ne occidat, non sic magistratibus. Nam ipsa lex de non occidendo adiunctam mox habet exceptionem, dicit enim: Qui occiderit obnoxius erit iudicio, hoc est, is punietur. Quis ergo hunc puniet? quis feriet? quis uindicabit? Priuatus? Minime. Ergo magistratus est ut eum qui occidit aliquem, ipse occidat. SIMON. Hoc ueteribus dictum concedo, nobis uero praecipitur ne irascamur. IOIADA.

Si nemo irasceretur, nemo ui occideret: nihil ergo gladio opus qui occisorem occidat. Quandoquidem uero hoc non fit, sub lege adhuc sumus. Nam iusto lex non est posita, 1. Timoth. 1. Quum ergo dominus noster Iesus Christus legem ad perfectionem reducit, irasci nos uetat, homicidiorum scilicet fontes obstruens. Et de ijs homicidijs loquitur, quae ex impotentia irae nascuntur, non de ijs ubi lege ceduntur, qui publicam pacem turbare sunt ausi, cum quibus iudex crebrius commiserescit quam irascatur. Dei minister est magistratus, uindex ad iram ei, qui quod malum est operatur. Haec Paulus, Rom. 13. Et quidem in nouo testamento scribit. Ministrum ait esse dei ac uindicem, quo deus ad iram, hoc est, ad asserendum iustitiam suam utitur, in eos qui malefaciunt. Dei ergo nomine uindi-

eat, non suo: dei nomine ferit, non suo. Tu uero inbe-
 ris neminem ferire. Deus autem qui mortificat & ui-
 uificat, qui deducit ad inferos & reducit, impune fe-
 rit. Quē ergo ille ferire iubet, ille quoq; citra crimen
 ferit. Sic percusserunt, Moses, Iosue, Pinhas, Samuel,
 1. Reg. 15. Helias, 3. Reg. 18. Hiehu, David, Solomon,
 & alij, quibus percussio ad gloriā reputatur. Tā abest
 ergo ut magistratus feriendo peccet, ut gratū deo mi-
 nisterium exhibeat, modo iustitiæ & æquitatis limi-
 tes nō excedat. Qui enim scelus designat, sese suo gla-
 dio iugulat, & uenit sanguis eius super caput eius. Lu-
 dex uero animam suam liberat, quum fontem & sca-
 leratum tollit, quod si non fecerit grauissimo dei iudi-
 cio se obnoxium facit, quemadmodum Saulo contigit
 quum Regem Agag non trucidaret, & Achab cum
 Benadad rege Syrorum. SIMON. Quum de
 magistratu superius disputatio haberetur, scrupuli qui-
 dam relictī sunt qui me angunt. Festinabas enim ut
 non liceret mihi proferre quæcunq; conceperam. De-
 inde inter dicendum pleraq; inciderunt de quibus mi-
 hi si satisfaceres, perpetuo me obsequio tibi deuinci-
 res. IOIADA. Scio infinitas suboriri quæ-
 siones in ea mente quæ fidem nō habet. Quis uero sa-
 tisfaciet illi, qui subinde noua quædam comminiscitur?
 nec sanis adquiescit præceptis? Sed dic quid est quod
 te tantopere excruiat? SIMON. Omnino pu-
 to Chri

to Christiano homini indignum esse ut magistratus publico fungatur, nihilq; opus esse Christianis magistratu. IOIADA. An ergo non est satis probatum duodecimo sequentibusq; articulis, non posse res humanas sine magistratu consistere? SIMON.

Ego uero adhuc argumenta quedam adducam, si me uis audire. IOIADA. Quæ? Ego asserere audeo quod nemo magistratum recte gerere possit, nisi sit Christianus. Metuo ὑποῦλον aliquod subesse Simon quod intus alatis, quod tantopere contra dei ordinationem pugnatis. Sed ego quod tibi paradoxon uidetur probabo. Spiritus Christi diffundit charitatem in cordibus nostris, eamq; charitatem qua non solum amicos, sed & hostes quoq; diligamus. Qui hanc charitatem habet, spiritum Christi habet. Si iam magistratui amorem indas, concidet fraudulentum priuate rei studium. Quum igitur spiritus Christi hoc habeat quo magistratus, adeoq; ciuitas ipsa maxime indiget, nihil poterit uel magistratui uel reipublicæ auspicius accidere quàm amor. Hunc autem quum euangelium secum adferat, constat ciuitatem tunc tandem firmam esse ac sanctã, si bonis legibus bonæ mentes socientur. Nulla ergo ciuitas beator erit, quàm ea quæ magistratum Christianum habet, & in qua uera religio uiget. Quod in primis curabunt magistratus si Christiani sunt, ut gloria scilicet Christi, iustitia, &